

FAKTU LAPA

2009. gada Direktīvas par rotaļlietu drošumu darbības joma

2009. gada oktobris

Šis dokuments ir viena no vairākām faktu lapām, kuru mērķis ir sniegt pārskatu par izmaiņām, kas ieviestas ar 2009. gadā pieņemto jauno Direktīvu par rotaļlietu drošumu (2009 DRD). *Toy Industries of Europe (TIE)* un EK faktu lapu mērķis ir sniegt ieteikumus rotaļlietu ražotājiem Eiropas Savienībā attiecībā uz 2009 DRD īstenošanu. Īpaša uzmanība ir vērsta uz ražotāju pienākumiem.

2009 DRD pastiprinās 1988. gada Direktīvā par rotaļlietu drošumu iekļautos noteikumus. Tāpēc līdz ar šo jauno tiesību aktu būs vajadzīgi pielāgojumi ražošanas ķēdē, kā arī jaunas procedūras piegādes ķēdē.

2009 DRD tika publicēta 2009. gada 30. jūnijā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tā stājās spēkā 2009. gada 20. jūlijā. 2009 DRD vispārīgos noteikumus piemēros rotaļlietām, kuras laidīs tirgū no 2011. gada 20. jūlija, bet ķīmiskos noteikumus piemēros rotaļlietām, kuras laidīs tirgū no 2013. gada 20. jūlija (papildu divu gadu pārejas periods ķīmiskajām īpašībām). Praksē tas nozīmē, ka **rotaļlietas, kas atbilst 1988 DRD, būs atļauts laist tirgū līdz 2011. gada 19. jūlijam vai līdz 2013. gada 19. jūlijam dažu ķīmisku nosacījumu gadījumā.**

2009. gada Direktīvas par rotaļlietu drošumu darbības joma

2009 DRD darbības joma ir izklāstīta 2. pantā. Tajā sniegtas rotaļlietu definīcijas un tādejādi noteikts, vai uz ražojumu attiecas direktīvas darbības joma:

"Šī direktīva attiecas uz ražojumiem, kuri izstrādāti vai paredzēti vienīgi vai ne tikai tam, lai ar tiem rotaļātos bērni, kas jaunāki par 14 gadiem."

Salīdzinot ar 1988 DRD, vienīgais jauninājums ir frāze "vienīgi vai ne tikai", kas pievienota, nolūkā norādīt, ka, lai ražojumu uzskatītu par rotaļlietu, tam nav jābūt paredzētam vienīgi priekš rotaļāšanās. Tādējādi ražojumus ar divkāršu pielietojumu uzskata par rotaļlietām (piemēram, atslēgu riņķus ar rotaļu lāciņa piekariņu).

2009 DRD ir apzināta arī "pelēkās zonas" esamība ražojumu klasificēšanā par rotaļlietām. 2009 DRD I pielikumā izklāstīts nevisaptverošs ražojumu paraugu saraksts, kas netiek uzskatīti par rotaļlietām, taču var radīt neizpratni. Sarakstā iekļauti:

- dekoratīvi priekšmeti svinībām un svētkiem;

- ražojumi, kas paredzēti kolekcionāriem, ja uz ražojuma vai tā iepakojuma ir redzama un lasāma norāde, ka tas paredzēts kolekcionāriem, kas ir vismaz 14 gadus veci. Šajā kategorijā ietilpst šādi priekšmeti: a) detalizēti, oriģinālam un mērogam atbilstoši modeļi; b) komplekti, kas paredzēti mērogam atbilstošu modeļu salikšanai; c) tautiskas lelles, dekoratīvas lelles un citi līdzīgi izstrādājumi; d) vēsturiski rotaļlietu atveidojumi un e) īstu šaujamo ierīču imitācijas;
- sporta aprīkojums, tostarp divrindu skrituļslidas, vienrindas skrituļslidas un skrituļdēļi, kas paredzēti bērniem, kuru svars pārsniedz 20 kg;
- velosipēdi, kuru maksimālais sēdekļa augstums pārsniedz 435 mm, mērot vertikālo attālumu no zemes līdz sēdekļa virsmas augšpusei, ja sēdeklis ir horizontālā stāvoklī un sēdekļa balsts noregulēts uz zemāko augstuma atzīmi;
- motorrolleri un citi sportam paredzēti transportlīdzekļi vai braukšanai paredzēti transportlīdzekļi, izmantojot publiskas ielas vai publiskus ceļus;
- elektriski transportlīdzekļi, kas paredzēti braukšanai, izmantojot publiskas ielas un publiskus ceļus vai to gājēju celiņus;
- ūdenssporta aprīkojums, ko izmanto dziļā ūdenī, un peldēšanas apmācības līdzekļi bērniem, piemēram, peldsēdekļi un peldēšanas palīgļīdzekļi;
- mozaīkmīklas ar vairāk nekā 500 sastāvdaļām;
- ar saspiestu gāzi darbināmi ieroči un pistoles, izņemot ūdensieročus un ūdenspistoles, un šaujamlokus, kuru garums pārsniedz 120 cm;
- pirotehnika, tostarp triecienkapseles, kas nav īpaši paredzētas rotaļlietām;
- ražojumi un spēles, kurās izmanto šautras ar nosmailinātu galu, piemēram, šautru komplekti, kuros šautrām ir metāla smailes;
- funkcionāli apmācību ražojumi, piemēram, elektriskas cepeškrāsnis, gludekļi vai citi funkcionāli ražojumi, kuru nominālais darba spriegums pārsniedz 24 voltus un kurus pārdod, lai izmantotu vienīgi apmācību vajadzībām pieaugušo uzraudzībā;
- ražojumi, kuri paredzēti, lai tos izmantotu apmācību vajadzībām skolās un citās ar apmācību saistītās situācijās pieauguša instruktora uzraudzībā, piemēram, zinātniska rakstura ierīces;
- elektroniskas ierīces, piemēram, personālie datori un spēļu konsoles, ko izmanto, lai piekļūtu interaktīvai programmatūrai un saistītajām ārējām iekārtām, ja elektroniskās iekārtas vai saistītās ārējās iekārtas nav īpaši izstrādātas un paredzētas bērniem, piemēram, īpaši izstrādāti personālie datori, tastatūras, kursorsviras vai stūres;
- interaktīva programmatūra, kas paredzēta atpūtai un izklaidei, piemēram, datorspēles un to glabāšanas vide, piemēram, kompaktdiski;
- zīdaiņu knupīši;
- lampas, kuras bērni varētu uzskatīt par rotaļlietām;
- elektriski transformatori rotaļlietām;
- bērniem paredzēti modes aksesuāri, kas nav domāti rotaļām.

Turklāt 2009 DRD (2. panta 2. punktā) sniegts ierobežots ražojumu skaits, kuri atbilst rotaļlietu definīcijai, bet 2009 DRD darbības joma uz tiem neattiecas:

- spēļu laukumu aprīkojums, kas paredzēts, lai to publiski izmantotu;
- spēļu automāti, kurus izmanto ar vai bez monētām un kuri paredzēti, lai tos publiski izmantotu;
- rotaļu tvaika dzinēji un rotaļu transportlīdzekļi ar iekšdedzes dzinējiem;
- lingas un katapultas.

Jānorāda, ka jaunās rotaļlietu definīcijas bija paredzētas saskaņot ar rotaļlietu ražotāju pašreizējo praksi.

Informācijas avoti

Šeit pieejama 2009 DRD teksta galīgā redakcija un papildus 1988 DRD teksta redakcija. Abi minētie dokumenti ir pieejami arī šādās tīmekļa vietnēs:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:170:0001:0037:LV:PDF>,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1988L0378:20090112:LV:PDF>.

Svarīgs paziņojums

Šajā faktu lapā atspoguļota mūsu izpratne par 2009. gada 30. jūlijā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēto 2009 DRD teksta redakciju, un tā paredzēta vienīgi vispārīgai dažu redakcijas noteikumu uzsvēršanai. Organizācija *TIE* nesniedz nekādas garantijas attiecībā uz šeit sniegtās informācijas pilnīgumu un neuzņemas nekādu atbildību par šīs faktu lapas izmantošanu vai pamatošanos uz to.

TOY INDUSTRY OF EUROPE
Boulevard de Waterloo, 36
1000 Brussels
www.tietoy.org

DG ENTERPRISE
Rue Belliard, 100
1049 Brussels
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

